

טופס 161 החדש – עניין טכני או שינוי פרדיגמה

הכותב: אמיר לוי, מומחה לתכנון פרישה

החל מ-1 בנובמבר 2023 חלה חובת השימוש הבלעדית בטופס 161 החדש. הטופס החדש מחליף את טפסי 161 ו-161א' הקודמים, ומאגד בתוכו נתונים נוספים שלא נדרשו עד היום.

האם הטופס החדש, שמרכז את זכויות הפיצויים שמקנה המעסיק לזכות העובד במהלך תקופת עבודתו ועד פרישתו, כולל שינויים טכניים בלבד או שמדובר על מסמך שמביא איתו בשורה משמעותית וחשובה? ננסה לתת בשורות הבאות כמה מההיבטים שינסו לסייע בשאלה זו, אשר מקבלת תשומת לב גדולה בשל ההשפעה הרבה על כלל העובדים והמעסיקים במשק.

מעיון ראשוני בטופס החדש נדמה, שבסך הכל שילבו את טופס 161 הישן, שפירט את זכויות הפיצויים שנותן המעסיק בעת העזיבה, עם טופס 161 א', במסגרתו העובד פירט את החלטותיו.

לזה הוסיפו עוד מספר נתונים טכניים דוגמת - כתובת אימייל, מספר טלפון נייד, נתוני זקיפות פיצויים, פירוט יתרות פיצויים שהומרו לפנסיה ונתוני שכר ותקרות נוספות שסייעו לבחירת העובד.

אך מאידך, את אחד ההיבטים החשובים בטופס מגלים דווקא בעת קריאת חוזר מס הכנסה בנושא ודווקא בהקשר של "ישראל דיגיטלית", אותו פרויקט ממשלתי שמטרתו לצמצם את הברוקרטיה ולהפוך את התהליכים לפשוטים ודיגיטליים יותר, ובמסגרתו המעסיקים יידרשו בהמשך גם לשידור מקוון של הנתונים לרשות המסים.

בשל כך, הדרישות מהמעסיקים למילוי הטופס החדש באופן מוקפד ומדויק גדלו. המעסיקים יידרשו להכיר את היבטי המס באופן מעמיק יותר לרבות תהליכי מימוש הפיצויים מול גופי הפנסיה, הביטוח והגמל. כמו כן, המעסיקים יידרשו לשקף לעובדים את מלוא הזכויות שעומדות לרשותם והחלופות למימושן. בהתאם לבחירות העובדים, יידרש המעסיקים במקרים רבים, לתת למסמך תוקף של אישור מס, אשר יאפשר לעובדים לפעול למימוש זכויותיהם גם ללא צורך בפנייה למס הכנסה (כפוף לקריטריונים המתאימים). אחריות זו, חושפת את המעסיקים לביקורת מצד רשות המסים במקרים בהם החישובים וההנחיות לגופים אינם תואמים את הנחיות מס הכנסה בנושא!

לפיכך, עקב חשיבות הנושא ומורכבותו, אנו ממליצים לכל המעסיקים והעובדים לקרוא את הוראות מס הכנסה ולוודא שהם מבינים את משמעותן. לאלו שיש שאלות או ספקות לגבי המסמך מומלץ להיוועץ עם אנשי מקצוע הבקאים בנושא, טרם אישור המסמך.